

Sevgilimin aşkısın

Maggie O'Farrell, ikinci romanı olan Sevgilimin Sevgilisi'nde gotik soslarla tadlandırılmış romantik bir hikâyeye anlatıyor

Lily, yirmili yaşlarda, annesinin evinde oturan genç bir kadın. Haftada altı gün -saat dokuzdan altıya kadar- üç işte çalışıp para biriktiriyor. Çoğu genç gibi kafası biraz karışık; annesine parasını yüksek lisans yapmak için biriktirdiği söylerken, aklından geçen bazen seyahat etmek, bazen ayrı bir eve çıkmak, bilgisayar almak ya da zekice ve ilginç bir şey yapmayı öğreneceği bir kursa katılmak oluyor. Bildiği tek şey, bu monoton hayatını değiştirmesi gerektiği.

Monoton hayatı, gittiği bir partide tanıştığı otuz yaşındaki yakışıklı mimar Marcus'un önerisini kabul edip, o ve arkadaşı Adria'nın paylaştıkları depo bozması evin bir odasını kiralandığında değişecektir Lily. Aslında Marcus'tan etkilenmiş, bir ilişkiye başlamanın heyecanına kapılmıştır. Ne var ki hem odanın eski sahibi hem de Marcus'un eski sevgilisi olan Sinead'ın tekinsiz varlığı işleri bozar. Marcus ile ilk yakınlaştıkları anda görünecektir "siyah Medusa bukledi, zayıf beyaz yüzü bir kız"ın silüeti. Bu andan sonra aşkın heyecanı yerini ürpertiye bırakır; "Sinead her yerdedi artık: Buzdolabına yaslanıyor, kapı arkalarında duruyor, pencerelerden yansıyor, evyenin başında dikiliyor, sabahları gardırobun içinde çömlüyor, kanepede dimdik oturuyordu. Hep Lily'yi izliyordu, kafa karışıklığı ya da endişeyi andıran yumuşak bir kaş çatış ile hüznün arasında bir ifadeyle gözlerini Lily'nin üzerinden ayırmıyordu. Lily'ye öyle geliyordu ki bizzat daire de ona komplo kuruyordu. Kapılar çarpıp yüzüne kapanıyordu. Anahtarları kilitte sıkışıyordu. Prizler dokunduğunda kıvılcımlar çıkarıyordu..."

Hayalet ve evin tekinsizliğine bağladığı bütün bu aksilikler sonunda genç kızın dengesi bozulmuştur; "Uyku Lily'den kaçıyor. Uyanık olduğu saatler, kendinde olmadığı saatleri yiyip bitiriyordu. Gözlerinin altındaki çukurlara menekşe renkli gölgeler sızıyordu. Derisi solup soyuluncaya, yara oluncaya kadar tırnaklarını kemiriyordu, parmak uçları hassaslaşmış, parmakizleri silikleşmişti. Öğleden sonra saatleri gelince şakaklarına ağırlar saplanıyordu. Otobüslerde uyuya kalıyor, ineceği durağı kaçırıyor, kaldırımdan iner-

Maggie O'Farrell

ken ayakları takılıyordu. Kelimeleri de unutmaya başladığını fark etti: Bir cümlemin ortasında zihni boşalıyor, kalakalıyordu. Kelimenin biçimini biliyor, nesneyi zihninde canlandırabiliyordu ama heceleri her zaman oldukları yerde değildi artık..."

Marcus'u tedirgin etmekten kaçındığı için Sinead hakkında soru soramayan Lily, kadının neden ve nasıl öldüğünü araştırmaya koyulur. Hiç beklemediği bir sonuca ulaşacaktır Bundan böyle Marcus'un hayatındaki yerini sorgulamak zorundadır...

Jane Eyre'in çağdaş yorumu

Londra'da orta sınıftan insanların gündelik hayatında manzaralar sunan hikâyeyi -başlangıcında- sıradanlıktan kurtaran yegane öge, ortalıkta dolaşan bir hayalet ve hayalet barındırmaya elverişli bir mekan. **Hitcock'un "Rebecca" ve Vertigo" filmlerine yapılan göndermeler eşliğinde ilerleyen ilk yüz sayfa merak duygumuzu kıskırtıyor.** Ne yazık ki merak ve gerilim duygusu uzun sürmeyecek: Yanlış yorumladığı diyaloglar sonucu öldüğünü varsaydığı kadın Lily'nin karşısına çıkacak ve gerilim hızla irtifa kaybedecek. Bu andan sonra O'Farrell, kaybolan gerilimi kadın-erkek ilişkileri üzerinden yeniden yaratmaya çalışıyor ama gerilimlerin niteliği o kadar farklı ve eşitsiz ki, **Sevgilimin Sevgilisi** dört

ana karakter ve onların -benzerine edebiyatta, sinemada ve gündelik hayatta sıklıkla rastlanılan- gönül ilişkileri etrafında kurgulanmış basit bir hikâyeye dönüşüyor.

Sevgilim Sevgilisi'ni okurken bir Hollywood filmi seyrediyormuş hissine kapılabilirsiniz. Öncelikle kişi ve karakter sayısı çok kısıtlı: Genç, tecrübesiz ve güzel bir kız, yakışıklı bir mimar, kızın rekabet etmekte zorlanacağı eski sevgili, eski sevgiliye aşık gösterişsiz ama karakter sahibi başka bir adam -ki o da Marcus'un ev arkadaşıdır- ve onlara eşlik eden bir iki etkisiz "eleman"... Romanın ikinci problemi hareketsizliği. Her ne kadar Londra'dan New York'a ve Çin'e sıçrayan bölümler varsa da, yolculuklar dinamizm sağlamıyor. Roman bütünüyle şahıslar arasındaki diyaloglar, zaman zaman iç monologlar aracılığıyla aktarılmış. Hayalet motifi ortadan kalktıktan sonra beklentiyi diri tutan yegane unsur "bakalım kim kiminle bir araya gelecek" sorusu. Bu soru bile Marcus ve Sinead ile sınırlı. Her ne kadar açılışa Lily öne çıkmışsa bile, hikâyeye dönüp dolaşıp Marcus ve Sinead arasındaki tutkulu aşka odaklanıyor. Tek bir noktaya odaklanmak, popüler anlatılarda okuyucu ya da izleyici algısını kolaylaştıran, onları roman ya da film kahramanlarına bağlayan bir yöntem.

Maggie O'Farrell eleştirilerinde, "bireyin hayatında yaşadığı kayıplar ve bu kayıpların birey üzerindeki psikolojik etkileri üzerine yoğunlaştığı" söylenir. İkinci ve üçüncü bölümlerde böyle bir yoğunlaşmadan söz edebiliriz ama dikeyden ziyade yatay, karakterin yeterince hakkını veremeyen türden bir yoğunluk bu.

Başarılı "flashback"ler

Beklenti yaratan bir giriş, anlatıcı bakış açılarının yer değiştirmesi, başarılı "flashback"ler, gotik duyguyu veren mekân kullanımı **Sevgilimin Sevgilisi**'nin övgüye değer yanları. Ama hikâyeyi kurtarmaya yetmemiş. İlk bölümdeki hayalet hikâyesi kitabın sonunda neredeyse akıllardan çıkıp gidiyor. Peki neden kullanmış bu motifi dersiniz, kişisel bir tutku diye yanıtlayabilirim; hayalet yazarın Charlotte Bronte hayranlığından katılmış romana.

Açık Hitcock göndermesinden söz etmişim. Ama romanın ilk bölümüne damgasını vuran Charlotte Bronte. Bölüm Bronte'nin **Jane Eyre**'inden esinlenerek kurgulanmış. Zaten Maggie O'Farrell de -bir söyleşisinde- hayranlık duyduğu yazarlar arasında ilk sırada saydığı Charlotte Bronte'nin **Jane Eyre**'inin hayatı boyunca etkisini hissettiğini söylüyor. Aynı söyleşide etkilendiği yazarlara George Eliot, Edith Wharton, Leo Tolstoy, Albert Camus, Anthony Burgess, Virginia Woolf, Philip Roth, Peter Carey, Jeanette Winterson gibi isimleri de katmış ama gelgelelim romanda onların izlerini ne felsefi ne edebi açıdan sürebiliyoruz. Yüksek edebiyat referansları vermiş ama bestseller kalıplarının dışına çıkamamış, aslında çıkmak da istememiş O'Farrell. **Sevgilimin Sevgilisi** edebiyat sırına edilmiş bir "beyaz dizi" romanı tadında. Kendisini okutuyor ama hepsi o kadar...

SEVGİLİMİN SEVGİLİSİ
Maggie O'Farrell
Çeviren: Özlem Yüksel
Nispetiye Kültür Merkezi
2016, 224 sayfa, 16 TL.